

У Х В А Л А
ПЕРШОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Зайця Сергія Анатолійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положення пункту 19 частини першої статті 3 Кримінального процесуального кодексу України

м. К и ї в
25 квітня 2018 року
№ 153-1(І)/2018

Справа № 3-178/2018 (1534/18)

Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Гультая Михайла Мирославовича – головуючого,
Головатого Сергія Петровича,
Колісника Віктора Павловича – доповідача,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Зайця Сергія Анатолійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положення пункту 19 частини першої статті 3 Кримінального процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Колісника В.П. та дослідивши матеріали справи, Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Суб'єкт права на конституційну скаргу – Заєць Сергій Анатолійович – звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням

визнати таким, що не відповідає Конституції України (є неконституційним), положення пункту 19 частини першої статті 3 (за конституційною скаргою – „пункту 19 статті 3“) Кримінального процесуального кодексу України (далі – Кодекс) щодо визнання потерпілого стороною кримінального провадження лише у випадках, установлених Кодексом.

Відповідно до пункту 19 частини першої статті 3 Кодексу „сторони кримінального провадження – з боку обвинувачення: слідчий, керівник органу досудового розслідування, прокурор, а також потерпілий, його представник та законний представник у випадках, установлених цим Кодексом; з боку захисту: підозрюваний, обвинувачений (підсудний), засуджений, виправданий, особа, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру або вирішувалося питання про їх застосування, їхні захисники та законні представники“.

У кримінальному провадженні щодо кримінального правопорушення, передбаченого частиною третьою статті 276 Кримінального кодексу України, Зайця С.А. 7 грудня 2016 року було визнано потерпілим. З метою забезпечення можливості збирати докази під час досудового розслідування він звернувся з клопотанням про тимчасовий доступ до речей і документів до слідчого судді, однак у задоволенні цього клопотання йому було відмовлено.

У остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу – ухвалі Ірпінського міського суду Київської області від 27 грудня 2017 року – вказано, що, незважаючи на те, що потерпілий Заєць С.А. є учасником кримінального провадження, він не має права звертатися до слідчого судді під час досудового розслідування із клопотанням про тимчасовий доступ до речей і документів, оскільки не відноситься до сторони кримінального провадження.

На думку автора клопотання, положення пункту 19 частини першої статті 3 Кодексу не відповідає приписам статей 3, 9, 12, 27, 55 Конституції України в їх системному тлумаченні та непропорційно обмежує „права потерпілого на участь у кримінальному провадженні“.

Також Заєць С.А. наголошує, що суди вдаються до різного тлумачення положення пункту 19 частини першої статті 3 Кодексу у випадках звернення потерпілих з клопотаннями про тимчасовий доступ до речей і документів.

На обґрунтування своїх тверджень суб'єкт права на конституційну скаргу цитує окремі положення Конституції України, законів України та Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить з такого.

Відповідно до пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“ у конституційній скарзі зазначається обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону.

Із аналізу конституційної скарги вбачається, що автор клопотання не зазначив, яке саме з гарантованих Конституцією України прав людини зазнало порушення внаслідок застосування положення пункту 19 частини першої статті 3 Кодексу. Також суб'єкт права на конституційну скаргу не навів обґрунтування тверджень щодо неконституційності вказаного положення Кодексу, обмежившись цитуванням Конституції України, законів України та Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року та зазначенням, що суди вдаються до різного тлумачення положення пункту 19 частини першої статті 3 Кодексу. Неоднакове застосування судами правових норм не є підтвердженням їх неконституційності. Забезпечення однакового застосування норм права судами належить до повноважень Верховного Суду (пункт 6 частини другої статті 36 Закону України „Про судоустрій і статус суддів“).

Згідно зі статтею 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга вважається прийнятною, зокрема, за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону

(абзац перший частини першої); Конституційний Суд України відмовляє у відкритті конституційного провадження, визнавши конституційну скаргу неприйнятною, якщо зміст і вимоги конституційної скарги є очевидно необґрунтованими або наявне зловживання правом на подання скарги (частина четверта).

З огляду на наведене Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України вважає, що є підстави для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, статтями 7, 32, 37, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України, Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Зайця Сергія Анатолійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положення пункту 19 частини першої статті 3 Кримінального процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ця Ухвала є остаточною.

Судді
Конституційного Суду України

Головатий С.П.

Гультай М.М.

Колісник В.П.